

Sector in nood, maar teler gelooft heilig in toekomst duurzame champignons

De champignonteelt in Vlaanderen gaat een crisis door. De telers kunnen de explosief gestegen kosten niet doorrekenen en schrijven in veel gevallen rode cijfers. Derde generatie champignonteler Michel Lesage ziet de nabije toekomst somber in, maar de verre toekomst lacht hem toe. De champignon is een duurzaam, circulaire plantaardige eiwitbron met een kleine klimaatimpact. "De mogelijkheden zijn onbeperkt en de uitdagingen van de landbouw, zoals PAS en MAP, spelen in onze sector niet", vertelt de teler die voor de feestdagen zijn drukste periode kent.

11 DECEMBER 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 11 DECEMBER 2022 17:25



De geschiedenis van Lesage Champignons uit Harelbeke is er eentje zoals vele landbouwbedrijven in de buurt. Door de opkomst van synthetische vezels in de textielindustrie, maakte de vlasteelt in de jaren zestig een crisis door en zochten bedrijven naar alternatieven. Dit was precies de periode dat de professionele champignonteelt in zwang raakte. "In Roeselare werden cursussen geven voor de teelt van champignons en mijn grootvader, actief in het vlas, schreef zich in", vertelt Michel Lesage, derde generatie teler.

Zijn opa was destijds niet de enige. Honderden vlasteren, die voornamelijk in West-Vlaanderen actief waren, stortten zich in de jaren zestig op de champignonteelt waardoor de provincie uitgroeide tot het epicentrum van de champignonteelt in Vlaanderen, met REO als verkoopdraaischijf. Decennia later is het Vlaamse champignoncluster nog steeds geconcentreerd rond Roeselare, maar is het aantal bedrijven sterk gekrompen. "Toen ik zeventien jaar geleden in het bedrijf kwam, waren er 130 bedrijven actief, nu zijn er een tiental champignontelers over", vertelt Lesage. Volgens hem zijn er daarnaast nog zo'n tien telers actief in de teelt van nichepaddelstoelen, zoals het bedrijf van Koert Pleunis dat VILT recent bezocht.



Uitgelicht

Paddenstoelenteler maakt akkerbouwer blij met restsubstraat

Reportage

Paddenstoelenteler Koert Pleunis vestigde zich vier jaar geleden als één van de eerste ondernemers op het agrarische bedrijvenpark Agropolis in Kinrooi, Limburg. Daar hoopt hi...

4 DECEMBER 2022

[Lees meer](#)

Na de bloei vanaf de jaren zeventig waarbij de status van de champignon in de supermarkt uitgroeide van een luxeproduct naar een standaard product, geraakte de sector na de millenniumwisseling in een crisis waarbij bedrijven bij bosjes de boeken neerlegden. Oorzaak was de opkomende concurrentie uit Polen. Door de lagere arbeidskosten kon er in het Oost-Europese land veel goedkoper geproduceerd worden. "Champignonteelt is zeer

arbeidsintensief, veel zaken gebeuren manueel waardoor de arbeidskosten meer dan de helft van de kostprijs uitmaakt”, verklaart Lesage die momenteel voor de feestdagen de drukste periode van het jaar doormaakt. Doordat champignons relatief goedkoop zijn, is de vraag momenteel erg goed.



Directe verkoopkanalen

Zelf kon de teler het vege lijf redden door volgens eigen zeggen de marketing en verkoop in eigen hand te nemen. “De tussenhandel hebben wij er tussen uit gesneden waardoor we sindsdien rechtstreeks contact hebben met onze afnemers.” Deze afnemers bestaan uit voornamelijk Belgische retailers en grossiers die groentewinkels en de horeca bevoorraden. In 17 jaar slaagde Lesage er zelfs in de productie op te voeren van 30 ton in de week naar 80 ton waarmee het bedrijf tot de grotere spelers in Vlaanderen behoort.

Alhoewel de Poolse concurrentieslag inmiddels wel gestreden is, staat de sector vandaag voor een zo mogelijk nog grotere crisis. Het was voor voorzitter Lode Ceysens van Boerenbond zelfs aanleiding enkele weken geleden in Boer en Tuinder het voorwoord aan de situatie in de kleine sector te wijden onder de titel 'Champignons voor een appel en een ei'. “De kosten zijn explosief gestegen en we kunnen deze kosten onvoldoende doorrekenen”, vat Lesage de situatie in een notendop samen.



De paddenstoelenteelt is vrij energie-intensief, vooral in de zomer als er flink gekoeld moet worden (champignons groeien het best bij 16/17 graden). Bij Lesage steeg de stroomrekening in de zomermaanden van 10.000 euro naar 70.000 euro. Ook de kosten voor grondstoffen, zoals verpakkingsmateriaal en substraat explodeerden. De teler schat dat de productieprijs voor een kilo champignons in totaal met 50 procent is toegenomen.

Retail volgt kostenstijging niet

Deze kostenstijging kunnen de telers niet doorrekenen in de verkoopprijs. Retailers stellen alles in het werk op de prijsstijgingen voor de consument te beperken. Boerenbond constateert dat de situatie in België prangender is dan bij onze Noorderburen waar retail inschikkelijker lijkt. In Nederland steeg de prijs van een bakje champignons naar 1,49 euro in de winkels, terwijl hij hier sinds enkele weken werd opgeslagen van 99 cent naar 1,09 euro. Dit zou volgens experts veel te maken kunnen hebben met de supermarktenoorlog die hier heviger woedt met de marktintroductie van Albert Heijn en Jumbo enkele jaren geleden.



“We lopen steeds achter de feiten. Als we een prijsverhoging hebben kunnen realiseren voor de gestegen substraatkosten, volgt even later een prijsstijging van de verpakkingen of de energie. Het is een lawine aan prijsstijgingen.

John Doe - Developer

De stijging van de champignonprijzen zijn niet voldoende om de kosten te dekken, stelt Boerenbond. “Onze verkoopprijzen dekken onze kosten op dit moment niet”, beaamt Lesage die wel een luisterend oor bij zijn afnemers constateert en zich begripvol voor hun positie opstelt. “We lopen steeds achter de feiten. Als we een prijsverhoging hebben kunnen realiseren voor de gestegen substraatkosten, volgt even later een prijsstijging van de verpakkingen of de energie. Het is een lawine aan prijsstijgingen.”

De teler probeert de kosten te drukken door bijvoorbeeld begin volgend jaar de koelingsinstallatie te vervangen voor een energiezuinigere variant, maar verdere kostenstijgingen liggen in het verschiet. Zorgwekkend is bijvoorbeeld de loonindexatie waardoor de loonkosten, veruit de belangrijkste kostenpost op het bedrijf, met elf procent stijgen. Volgens Lesage, die 50 mensen op de loonlijst heeft staan, zullen de supermarkten op termijn wel moeten volgen met de prijsverhogingen. “Anders volgen er gedwongen sluitingen en komt de bevoorrading in gevaar.”



Michel Lesage, derde generatie champignonteler

Duurzaamheid en gouden toekomst

Een bevoorradingsprobleem is wel het laatste waar retailers op lijken te wachten. De populariteit van de champignons is de voorbije decennia sterk gestegen, maar er zit volgens Lesage nog veel meer in het vat. Hij wijst op de opkomst van vegetariërs, flexitariërs en de interesse in plantaardige eiwitten.

Daarnaast speelt er de klimaatdiscussie en is er steeds meer aandacht voor duurzaamheid en circulariteit. Op al deze gebieden scoort de champignon uitstekend. “De champignon is een plantaardige eiwitbron die lokaal geteeld wordt met een zeer beperkte klimaatimpact. We maken gebruik van agrarische reststoffen en zijn voor een groot deel circulair”, somt hij de ontegenzeggelijke troeven van de champignon op.

Juist om deze eigenschappen ziet hij de toekomst voor de champignonteelt dan ook erg positief in en sluit hij een verdere groei van zijn bedrijf op langere termijn niet uit. “We moeten met zijn allen door deze crisis, maar daarna zijn de mogelijkheden onbeperkt. Ik geloof heilig in ons product.”

Om de positieve eigenschappen van de champignons, die overigens negentig procent van de paddenstoelenmarkt innemen, te benadrukken, start Lesage samen met andere Europese telers de komende jaren een marketing campagne op. “Volgend jaar wordt er door de Groupement Européen des Producteurs de Champignons (GEPC) geld in gezameld bij de telers om vervolgens het jaar erop een marketingcampagne te starten om zo de jeugd meer te informeren over champignons”, besluit de teler.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)